

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglašom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15⁰/₁₀₀ dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

IV. LETO

Murska Sobota, 15. avgusta 1937.

ŠTEV. 33.

Na Daljnem vzhodu

Ne mine dan, da časopisi ne bi obširno poročali o krvavih dogodkih na Kitajskem, kjer sta se z vso srditostjo spoprijeli dve rumeni plemeni. Že ob prvih poročilih, ki so prihajali od tamkaj, so nehote vstajali dogodki, ki so se odigrali šele pred leti, ko je pohlepna japonska roka segla po kitajskem ozemlju ter tudi z vso brezobzirnostjo dosegla svoj namen. Marsikdo je mislil, da je bil s tem kitajsko-japonski spor poravnani in da Daljni vzhod ne bo več vznemirjal svetovno javnost. Zadnji dogodki pa kažejo baš nasprotno, še več, konflikt pred leti je bil le del japonskega zavojevalnega načrta in vse izgleda, da so sedanji dogodki končno obračunanje Japoncev z Kitajci. Siromašni angel miru teka preplašen in obupan po zemlji, od kontinenta do kontinenta in gasi požare, ki se pojavljajo zdaj tu, zdaj tam, največja med njimi na Španskem in vzhodni Aziji.

Ta ali oni bo rekel, kaj nas briga vojni vihar na ozemlju, ki je tisoče in tisoče kilometrov daleč od nas. Pa ni tako. Požar na Kitajskem predstavlja eno najbolj nevarnih požarišč sodobnega sveta. Evropskim velesilam nikakor ne gre v račun, da bi si Japonska prisvojila ogromna severno kitajska ozemlja. Ojačena Japonska bi pomenila za kolonije na Daljnem vzhodu stalna nevarnost. Pri tem pa je najbolj zainteresirana Rusija kot neposreden japonski sosed. Zato je kaj razumljiva bojazen, da bi vojna vihra, spričo medsebojni povezanosti med narodi, planila preko japonsko-kitajskega okvirja, kar bi bilo lahko usodnega pomena tudi za Evropo. Ta bojazen je obstojala že ob prvem spopadu na Daljnem vzhodu, ni pa bila tako upravičena kakor danes. Pred leti je bila še Japonska članica Društva narodov (pozneje je izstopila), vsa pozornost evropskih velesil je bila obrnjena na ta spopad in Japonci se niso upali tako razdivjati kakor danes. Predobro se zavedajo mikadovi podaniki, da je Evropa zbrana okrog španskega ognjenika, ki jim dela skrbi in jim jemlje moči. Daljni vzhod je iz razumljivih razlogov, postal

Evropi vprašanje druge vrste, ker je treba najprej pogasiti požar v lastni hiši, potem se šele lahko gre sosedu na pomoč. Needino Evropo, ki trpi radi španske državljanske vojne in ki še ni ozdravljena od abesinske mrzlice, lahko čez noč zasujejo usodni dogodki. V tem leži vsa tragika sedanosti, v tem se vidi vsa slabost našega kontinenta, ko vojni zapletljaj daleč, daleč od nas, sekajo težke rane v truplo izmučene Evrope.

Kje je vzrok za vse dogodke na Daljnem vzhodu? Začelo se je v okolici nekdanjega glavnega mesta Peipinga (Peking). Sredi normalnih mirovniških odnosov so se kratkoma spopadle kitajske in japonske čete. Odtlej se stvar noče umiriti, puške in topovi nočejo utihniti. Razvila se je prava vojna brez vsake vojne napovedi. Ta okoliščina ni kitajska posebnost, saj poznamo iz novejših dob več takih primerov (Italija, Abesinija), ki jim je vsem skupno svojstvo, da je izbruhnila vojna brez napovedi. In tako pridemo do prečudnega zaključka, da so pakti zoper vojno in za večni mir, ki s posebno natančnostjo razlikuje med napadalcem in napadenim, med izzvanim in neizzvanim napadom, postali povod za najmodernejšo obliko spopadov. Da se izognejo vprašanja o vojni krivdi in sploh prepovedi zoper vojno, države formalno vojne sploh ne začnejo, marveč jo izvedejo iz incidentov, tako da se mirovno stanje brez pravega preloma spremeni v vojno vihro. Zopet en dokaz več, kakšne vrednosti so sklenjene pogodbe med posameznimi državami in kako neprestano hodi svet ob grozečih breznicah.

Spopadi okrog Peipinga so radi te moderne prakse zastrašili svet. Kljub vsem sklenjenim pogodbam med posameznimi narodi, grozi

nevarnost, da se čez noč zruši ves mirovni sistem in da bo vihar iz Daljnega vzhoda predivjal v svoji besnosti vso ogromno razdaljo do naše neposredne bližine. Nekaj nas še tolaži. Spopadi med Japonci in Kitajci so bili že od nekdanjega dnevnega redu v pokrajinah, kjer se trenutno vrše boji. To se kaj rado zgodi v krajih, kjer so oborožene kitajske in japonske čete. Postaviti pa si moramo vprašanje, ali gre tokrat res samo za incident, ki je nastal bolj slučajno, iz kakršnihkoli nagibov in povodov, ali pa gre za pretkano sprožen dogodek, ki naj postane uvodni del v dobro premišljeno in vsekakor po načrtu zasnovano akcijo večjega obsega. Na žalost pa kažejo zadnji dogodki, da gre za drug primer.

Kaj hočejo Japonci? V spopadih pred leti, katere smo omenili, so Japonci z orožjem v rokah odvzeli Kitajcem ogromno pokrajino na severu — Mandžurijo. Njih pohlep po zemlji pa še ni bil nasičen in vedno so si bili v laseh z kitajskimi obmejnimi stražami. Polagoma so začeli prodirati še dalje v notranjost Kitajske, samo, da si s tem zavarujejo mandžursko posest, a si obenem ustvarijo dobra izhodišča za nadaljne pohode. Kitajci so se res umikali, ker se niso upali spustiti v vojno, v kateri bi nedvomno podlegli. Med tem časom pa se je Kitajska v okvirju svojim mejah urejevala in se pripravljala na bližajoči spopad z Japonci. Ali se sedaj že čutijo dovolj močni, da so borbo sprejeli? Kakor se Kitajci zavedajo, da je za njih začel boj na življenje in smrt, tako se zaveda tudi ves ostali svet, ki s trepetom sledi boju rumenih plemen, da bo od zmage ali poraza enih ali drugih odvisna v marsičem bodočnost njih samih.

POLITIKA

Po obisku pri Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, se je romunski kralj Karel II. odpeljal na obisk k svoji sestri k Nj. Vel. kraljici Mariji v dvorec „Miločer“, kjer se je mudil nekaj dni. Na svojem povratku v domovino mu je prebivalstvo Splita, kljub temu, da je potoval strogo inkognito, priredilo navdušene ovacije.

Pretekla nedelja je bila v političnem oziru močno razgibna. Posebno v Srbiji je bilo mnogo shodov in konferenc, ki so jih napovedale politične stranke in skupine. Največ shodov je imela JRZ in sicer v Skoplju, Kragujevcu in Savaškem mestu. Na teh shodih so funkcionarji stranke podali zborovalcem poročilo o poli-

tičnem položaju ter opozarjali na gonjo političnih nasprotnikov proti sedanji vladi zaradi odobritve konkordata. V Sloveniji pa je bilo več tabarov in na enem izmed teh je bil tudi navzoč minister za gozdove in rudnike Gjuro Jankovič.

Po časopisnih poročilih sodeč se bo sestel stalni svet Male antante v Sinaji (Romunija) dne 28. avgusta. Državniki zavezniških držav bodo konferirali 2 dni. Obravnavali bodo vsa pereča politična vprašanja, ki se tičejo Male antante.

Hrvati, ki živijo v Kanadi so poslali dr. Mačku pismo, v katerem mu izrekajo popolno zaupanje in priznanje za njegovo delo. Obenem so mu poslali 1500 kanadskih dolarjev za dr. Mačkov volilni sklad. V pismu napovedujejo kanadski Hrvati, da se bodo trumoma vrnili v domovino, kadar bo dr. Maček dosegel cilje, ki si jih je postavil skupaj s hrvatskim narodom.

Na nekem zborovanju je rekel dr. Maček sledeče: „Med nami je še mnogo, ki ne znajo ne pisati, ne čitati. Zaradi tega bo priredila Seljačka sloga širom hrvatskih krajev na stotine tečajev, v katerih bomo učili pisati in čitati. Naš cilj je pobiti nepismenost med Hrvati. Svoj govor je končal dr. Maček s pozivom vsem, naj vzkliknejo „svobodni in nikdar pokorjeni Hrvatski.“

V Splitu se je sestala nova kmetijska zbornica za primorsko banovino. Na prvi seji sta bila izvoljena začasno predsedstvo ter izvršni odbor. Člani v zbornici so po pretežni večini pristaši dr. Mačka. Na predlog nekega člana zbornice je večina sklenila, da glede na sedanje razmere ne more pristati na nadaljnje sodelovanje v zbornici. Zato je bila takoj nato zaključena. Isto se je zgodilo na prve. n zasedanju kmetijske zbornice za Savaško banovino v Zagrebu, ki je prav tako nesposobna za delo. Ta dva dogodka mečeta čudno luč na tamkajšnje politične razmere.

V patriarhiji v Beogradu je bila velika konferenca pravoslavne duhovščine. Konference se je udeležilo okoli 1500 pravoslavniških svečnikov in menihov. Podpredsednik sv. sinoda metropolit Dositej je poročal o položaju. V svojem govoru je obširno razložil stališče pravoslavne cerkve v vprašanju konkordata ter dal zbranim svečnikom navodila za nadaljnje delo med narodom.

Po proslavi rojstnega dne dr. Mačka v Dubrovniku, je prišlo po

hujskajočem govoru nekega narodnega poslanca iz tabora dr. Mačka, do hudih demonstracij, pri katerih so tudi razbijali izložbe trgovin. Poškodovane so bile trgovine, ki niso izobesili plemenskih zastav in ki niso smatrali dr. Mačkov rojstni dan za „državni praznik“. Govornik je v svojem govoru celo napovedal, da bo tekla kri in omenjal pri tem Srbe. Uvedena je bila stroga preiskava, ki je poleg drugega ugotovila, da je dogodka v mnogočem zakrivila mestna policija, zaradi svoje neodločnosti. Ugotovljeno je tudi bilo, da so pri demonstracijah in razbijanju sodelovali celo občinski nameščenci.

Med samimi Hrvati se pojavlja nasprotstvo proti politiki dr. Mačka. Tako čitamo v nekem hrvaškem časopisu sledeče: „Vodstvo ni storilo niti enega odločnega koraka za ureditev hrvatskega vprašanja vse od Radičeve smrti sem. Čujemo samo prazno govoričenje in lažnjive obljube, preko nas pa gre čas in leta minevajo. Zagreb je sit parad, izobešanja večnih zastav in želi slišati kaj stvarnega in pozitivnega“.

Avstrijska vojska bo imela v kratkem velike manevre, ki naj pokažejo njen izreden napredek v razmeroma v kratkem času, odkar se je Avstrija nanovo oborožila in uvedla splošno vojaško dolžnost.

Boj proti avstrijskim narodnim socijalistom nadaljuje avstrijska vlada z vso doslednostjo. Oblasti so sedaj odkrili številne tajne narodno socialistične organizacije na Gornjem Avstrijskem, ki so si naredili imena telovadnih društev. Tako je bilo v zadnjem času razpuščenih 87 telovadnih organizacij, čigar člani so se udeležili velike pevske svečanosti v Nemčiji.

Med delegacijami italjanske in madžarske vlade so se v poslednjih dneh vršila pogajanja za nov gospodarski sporazum. Po novi pogodbi, ki velja za razdobje 1937/38 bo Italija kupila od Madžarov večje množine žita.

Španska prestolnica Madrid, ki je še vedno v rokah komunistične vlade, je pred dnevi doživela najstrašnejše bombardiranje po izbruhu državljanske vojne. Vsako minuto je padlo 15—20 granat in to skozi cele tri ure. Število človeških žrtev je velikansko. Na fronto pred Madrid je prispelo več tisoč novih maroških vojakov z mnogoštevilnimi vojnimi potrebščinami.

Med nacionalističnimi četami, pristaši generala Franca, je nastal hud spopad ter se je v bližini nekega mesta razvila srdita bitka. Vse španske edinice so se postavile po robu tujim prostovoljskim oddelkom. Prispeti je moralo več oddelkov italjanske vojske, ki so ojačili Francu zveste čete in s skupnim nastopom se jim je posrečilo zatreti upor.

General Franco ustanavlja novo vsedrjavno stranko, kateri bo sam načeloval. Po pravilih stranke je za svoja dejanja odgovoren samo Bogu in zgodovini. Tudi svojega morebitnega naslednika si določa general Franco sam. Nova stranka predstavlja osnovo bodoče državne ureditve.

Na Daljnem vzhodu nadaljujejo z velikimi pripravami za končni obračun med Kitajci in Japonci. Kakšen obseg je zavzel spor je najbolj razvidno iz tega, da nudi Amerika kitajcem orožje, Anglija pa denar. Angleži so odobrili posojilo v znesku 20 milijonov funtov (okoli 5 milijard din). Vse to strašno razburja bojaželjne Japonce, ki se pripravljajo na oster protest pri angleški in ameriški vladi.

Med Kitajsko in Japonsko še obstajajo diplomatski stiki, vsekakor pa so prišli medsebojni odnosi v tako stanje, da je treba pričakovati odločitve o vojni in miru v najkrajšem času. Upanje v poravnavo kitajsko-japonskega spora je zelo majhno.

Kitajska je v zadnjem času nakupila v Ameriki ogromne množine vojnega materiala, posebno vojaških letal, pušk in topov.

ba so pač neprimerno boljši od posla z lonci in burkljami.

Prišli so gostje in sedli za mizo. Gospodar jim postreže z žganjem, gospodinja postavi pred nje krofe, pripravi čaj in se razgovarja z njimi živahno — res izvrstna žena. To traja nekaj časa, dokler gospodar nenadoma reče gostom:

— Moji gostje, prejel sem pismo od brata. Piše, da se je oženil.

Kmet je res imel brata Andreja, nekje blizu mesta.

— Kaj, oženil se je? Že davno? Vrste se, kakor je že navada, vprašanja z odgovori. Gospodar vsem lepo odgovarja, končno pripomni:

— Le eno je hudo: žena je silno hudobna, da Bog varuj tatinskega cigana, ki bi vzel takšno babo.

— E, e! reče starešina, to pa ni lepo. Kako je prav za prav že to? In vsi gostje postanejo radovedni.

— Ne maram vas slepiti, dragi gostje, pravi gospodar, povem vam resnično tako kakor piše brat: „Moja žena mi ne le ne da nikdar prijazne besede, marveč mi greni življenje dan

Naši delavci pišejo

Spoštovani gospod poslanec!

Pri izberi delovnih moči v Vaših krajih ste nam bili najprijaznejši na uslugo. Za vse to se Vam najpristrčnejše zahvaljujem, saj ste nam nudili pomoč, za kar smo Vam hvaležni, posebno jaz, Štefan Mihalič, kateremu ste prvemu pomagali s tem, da sem dobil pri Vas vse potrebne informacije. Srčno sem Vam zahvalen za Vaš težek trud, ko ste pomagali meni in vsej moji delavski skupini, s katero sem sedaj tukaj v Nemčiji. Godi se nam zelo dobro, seveda je treba mnogo delati, saj se mora delati povsod, ker brez dela ni kruha. V Nemčiji se dobro počutimo. Še enkrat Vas prav lepo pozdravljam gospod narodni poslanec Benko Josip. Eno željo še imam, da bi se spet zdrav in vesel vrnil v domovino Jugoslavijo z vso svojo skupino, ki šteje 50 delavskih moči. Pozdravljam celo upravo Murske Krajine, posebno pa g. Klanjščeka. Pozdravljam šefa Borze dela g. Kereca in se mu zahvaljujem za njegov trud tako

v svojem imenu, kakor v imenu svojih delavcev. Pozdravljam celo Jelensko faro in jim želim vse dobro in še lepše, kakor se imam jaz tukaj v daljni Nemčiji. Pozdravljam svojo domovino, posebno pa svojo ženo in deco. Bog Vam daj mnogo dobrega!

Ostanem z ljubeznijo do svoje ljube domovine

predelavec Štefan Mihalič
Rittergut Mittenwalde
Post Über Templin
Deutschland.

3 x 2 = 7

to ni istina — istina pa je, da dobiš za 2.— Din lepo moško kolo na tomboli dne 19. IX. 1937 v Murski Soboti.

Istina je tudi, da bo to ena največjih dosedanjih tombol; saj je skupno 17 tombol in sicer: 7 koles, klafter drv, vreča moke, moška obleka, ženska obleka, kuhinjska oprema, servizi, elek. likalnik, fotografski aparat i. t. d.

Karte za to tombolo se bodo prodajale po vseh trgovinah v M. Soboti in okolici; nabavite si je pravočasno, ker je število istih omejeno.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Regulacija Aleksandrove ceste.** V eni izmed zadnjih števil našega lista smo obširno poročali o regulacijskih delih na eni izmed naših najprometnejših cest. Delo je šlo hitro od rok, saj je bilo zaposlenih precej delavcev, tako da smo upali, da bo v najkrajšem času popravljena cesta izročena svojemu namenu. V zadnjih dneh pa je vse nekam zastalo. Na razkopani cesti ni več

videti delavcev in upravičena je bojazen, kdaj se bo z deli spet začelo. Ob delu ceste, ki je zaprta za vsak promet, je več važnih trgovin, do katerih je sedaj vsak dostop otežkočen. Oviran pa je tudi promet z vozili, ki morajo po nevarnih ovinkih na še celo cesto. Spričo tega je nujno potrebno, da se z započeti deli nemudoma nadaljuje. Javnost zanimajo vzroki, zakaj so se dela pri regulaciji prekinila.

Kako je kmet ukrotil ženo

Živel je kmet, ki je imel zelo zlobno in strupeno ženo. Komaj sta po poroki stopila v hišo, že se je jela prepirati. Kmetu ni bilo obstanka, prepirati se ni maral in čeprav bi jo pretepel, bi je ne premaknil niti za las. Kaj naj počne? Žena mu greni življenje, ropoče po kuhinji, premetava vse navzkriž, nobene jedi ne položi na mizo in vsako delo opravlja v jezli. Kmet trpi v tem peklu, teden, dva, trpi tretji teden, pa mesec, dva. Žene ne ustavi nobena stvar, nič ne reče, še zlobnejša postane.

Neko soboto ji reče kmet:

— Katra, jutri je nedelja. Imela bova goste, povabil sem starešino in štiri častitljive očance. Pripravi dober prigrizek in žganje.

Žena porine lonec z burkljami v peč in molči. Dobro. Nedelja je tu, žena pripravi kosilo, pa še sladke krofe povrhu — ne zato, da bi ubogala moža, temveč, ker sama zelo rada piruje: čaj, sladkor in vesela druž-

za dnev, kriči in premetava vse navzkriž, jedi pa ne polaga na mizo.“

— Škoda za takega mladeniča, reče starešina. Jaz bi naklestil takšno ženo s palico. Ta kača utegne še poržeti Andreja. In vsi starčki mu pritrldijo:

Res, premlatiti je treba takšno babnico, pa še kako...

Medtem ko gostje sodijo in presojujejo, žena pridno sega po orehih in krofih. Nikoli ni mogla pozabiti tega trenutka, ko je videla moža, kako pritruje starčkom in zdaj pa zdaj pogleduje nanjo. Kakor na pol mrtva sedi, dobro vedoč, da mož govori zaradi nje, da ni prejel od Andreja nikakega pisma ter da si je zgodbo o Andrejevi ženi le izmislil. Očanci še dolgo modrujejo o zlobni ženski, končno se zahvalijo za gostoljublje in odidejo. Mož in žena ostaneta sama.

Kakor sam vrag se vrže baba na moža, ga zgrabi za lase in vpije:

— Ah, ti, tak, in tak si, ah ti, tak, vse lase ti izrujem! Oči ti iztaknem! Poglej ga no, kaj si je izmislil: pri gostih sramoti ženo. Zdaj pa sedi ves teden. ne da bi kaj žrl, sam opravi

kravo, sam pometaj hišo in še gospodinji po vrhu, vrag s teboj!

Mož se ubija ves teden kakor ve in zna. Pometa hišo, gospodinji, krmi kravo in sam molze. Žena se ne zmeni za nobeno stvar, le zjutraj zakuri v peči, si skuha in speče obed, sama večerja, ostanek pa zlije v pomije. Tako mine teden pa pride nedelja. Na predvečer si žena napeče sirovih cmokov, ki so ji šli posebno v slast, možu, se ve, ne pripravi niti fige. Nesrečnež že zjutraj nekam izgine. Že mine maša, žena si pogrne mizo, vesela in srečna, da bo obedovala sama. Iz peči vzame še gorke cmoke, od nekod prinese rozine, pripravi čaja in sladko smetano — a komaj sede za mizo, da bi se sama pogostila — že se odpro vrata in v hišo vstopijo mož, starešina in štirje očanci.

— Glejte, reče kmet, kakšno ženo imam, dragi gostje. Pričakujoč vas, je pripravila vse to. Kar je Bog dal, s tem bodimo zadovoljni. Žganje sem pripravil sam, ker to je delo nas moških. To rekši privleče iz kota dve steklenici.

(Dalje pride.)

19. 9. 1937. 7 KOLES - na tomboli v M. Soboti

DOSPELI SO NAJNOVEJŠI
VELIKI JESENSKI IN ZIMSKI

MODNI JURNALI

DOBIJO SE V KNJIGARNI
HANN I. M. SOBOTA

vzbujata vtis slaboumnosti. Prešnji ponedeljek, ob 18 uri, ko je največ ljudi na cesti, pa se je nenadoma prikazala na Aleksandrovi cesti skoraj popolnoma naga. Odetja je bila samo z raztrganim predpasnikom. Kakor je pri nekaterih ljudi vzbujala pomilovanje tako je bila pri drugih predmet posmehovanja in objekt najopolzkejših opazk. Nemoteno je nadaljevala pot po vsej Aleksandrovi cesti. Mnenja smo, da bi oblastva morala nekaj ukreniti, da se spravi slaboumno tja kamor spada.

Puconci

— **Povodnji** so v zadnjem času naredile precej škode v naši občini. Krompirja niti za semen ne bo pridelalo, ker je segnil od same mokroče, koruza pa je slabega zrasa. Koliko škode je bilo na travnikih in na drugih pridelkih, pa je neocenljivo. Pri že itak slabem pridelku drugih rastlin, bi ta nevolja res lahko izostala.

— **Sadna sezona**, z ozirom na eksport, se je pri nas dobro začela. Dosedaj je na tukajšnji žel. postaji naloženo že 32 vagonov ranih jabolok, naložilo bi se pa še več, samo vagonov ni na razpolago. To je tudi našim sadjarjem v škodo, ker smo primorani voziti naše sadje v Radence, ali v G. Radgono nalagati, kjer so pač vagoni na razpolago, s čemur imamo dosti stroškov in še več izgube na času, ki nam je tako odmerjen. To pa tudi vpliva na kvaliteto sadja, ker nikakor ni v prid ta dolga vožnja zunanosti sadja, katero se vse stolče in pride v inozemstvo kot „slabe kvalitete Jugoslovensko blago“, kar precej vpliva na našo zunanjo trgovino. Večkrat pa smo prisiljeni voziti naše sadje v nemško Radgono, kar je v škodo naše valute in dohodkov naših občin. Iz teh razlogov bi prosili železniško direkcijo, da nam daje točno na razpolago ne samo zaproseno količino vagonov, temveč da se odredi rezervne vagonne na postaje, kjer je eksportna sadna trgovina že vpeljana in kamor gravitira večji del sadne trgovine in to je žel. postaja Puconci.

— **Naša gasilska četa** se na veliko pripravlja na svojo prvo letno veselico, ki jo namerava oddržati v lastni režiji dne 15. t. m. v prijetnem gozdiču pri Rimski čardi, v slučaju slabega vremena pa v gostilni Kuhar Janeza. Kar bo tam, se vsega še ne izda, priprave pa so velike in svedočijo na presenečenje gostov. Tudi na ražnju pečeni prašiček je prijateljem tega na razpolago.

Vsega bo, samo lepo vreme naj Bog da. Tudi Puconci sami vabijo in pričakujejo prijatelje narave in gasilcev — gostoljubno!

DOPISI:

— **Kupšinci.** Napovedane gasilske vaje so požarniki naše občine izvršili pod vodstvom člana župne uprave g. Celec Ferda dne 8. t. m. Tako redovne vaje, kakor napadi na fingirane požare, so bili izpeljani v splošno zadovoljstvo. S primernim nagovorom in pohvalo gasilcev je g. Celec zaključil vaje. Lep, topel dan je privabil k vajah mnogo gledalcev, ki so z zanimanjem sledili poteku vaj in se končno udeležili tudi veselice v domači gostilni. Kūčana.

— **Hodoš.** Po tolikem času so bile pri nas dne 1. avgusta 1937 določene gasilske vaje, katerih se je udeležilo 8 okoliških čet. Naši požarniki so tokrat pod vodstvom člana župne uprave g. Štefanec Franca izvršili vaje z vso strumnostjo. Številen narod tako iz naših, kakor iz madžarskih vasi, se je čudil discipliniranosti in strumnosti naših gasilcev. Z posebnim zanimanjem smo sledili izpeljavi požarnih vaj in delovanju reševalnega oddelka. Vse to nam je nudilo nekaj posebnega, kar nismo pri nas še nikoli videli. Posebno nam je ugajalo postopanje ob letečem požaru, ki je izmed najnevarnejših. Vse brizgalne so delovale vzorno, izvanredno nas je pa zadovoljila motorka čete Budinci. Naši gasilci so svojim nastopom povzdignili svoj sloves, nele pri nas temveč tudi v sosednjih madžarskih vaseh. Hvaležni smo jim in jim za dosežen napredek iskreno čestitamo!

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Pobijanje šušmarstva.

Z začetkom sadne sezone so se pojavili po srezu mnogoštevilni šušmarji, ki nakupujejo sadje od kmetov neopravičeno brez potrebnega obrtnega lista ali predpisane od Združbe trgovcev izdane in od Sreskega načelstva vidirane nakupovalne legitimacije. Ravnotako so se pojavili taki nakupovalci tudi za deželne pridelke, katerih poslovanje je pa vobče prepovedano, kajti glasom sklepa letošnje redne letne skupščine se nakupovalci za deželne pridelke ne sprejemajo. Torej so upravičeni za nakupovanje deželnih pridelkov le legalni trgovci, ki posedujejo potrebne obrtne liste.

Da se to šušmarjenje odpravi, naprošamo vse članstvo in ostalo občinstvo, da prijavi take kršitelje obrt. zakona najbližji orožniški postaji ali pa neposredno pri Združbi trgovcev z navedbo nekaj konkretnih slučajev neupravičenega trgovanja. Ni potrebno posebej povdarjati, da so taki neupravičeni nakupovalci in šušmarji le kmetu in ostalemu občinstvu na veliko škodo, ker so to po večini le breznačajni ljudje sumljive preteklosti.

Združba naproša zato ponovno, da ji pri tem boju za ohranitev trgovskih pravic vsakdo pomaga.

Plačilni nalogi za pridobnino in davek na poslovni promet.

V teh dneh bo razposlala Davčna uprava v Murški Soboti, odnosno so v nekaterih občinah davčni zavezanci že prejeli plačilne naloge za plačanje davka na pridobnino in davek na poslovni promet. Opozarjamo vse p. n. članstvo, da ima vsakdo proti plačilnemu nalogu pravico pritožbe na reklamacijski odbor v roku 30 dneh po prejemu plačilnega naloga, torej ne od onega datuma, ko je bil plačilni nalog izstavljen. Eventuelne pritožbe je kolkovati z Din 20—. Vsa tozadevna pojasnila in nasvete prejme članstvo v tajništvo Združbe vsak dan med uradnimi urami.

Učiteljske spremembe

Premeščeni so naslednji učitelji: ce: Župan Danica iz Gor. Lendave v Vitanje, Župan Ana iz Gor. Lendave v Vitanje, Mazaj Josip iz Kuzme k Sv. Lovrencu na Pohorju, Kunst Angela iz Križevcev v Rogatec, Lorbek Maks iz Ženavej v Selnico ob Dravi, Lužnik Franc iz Trtkove v Gor. Lendavo. Pavlin Pavla iz Pertoč v Tišino, Štubelj Marija iz Cankove v Krog, Hari Deneš iz Fokovcev v Križevce, Kogej Emilija iz Kuzme v Prevalje. Višner Ludvik iz Cankove v Moravce, Pečovnik Stanislav iz Tišine v Fram, Pevc Bogdana iz Moščancev v Predvor, Zikerv Helena iz Serdice v Oiševke.

Gospodarski drobiž

Nemški državni minister za prehrano in kmetijstvo je izdal uredbo za oskrbo Nemčije s krušnim žitom. S to uredbo je prepovedana vsaka uporaba krušnega žita za krmljenje živine in nemški kmetje bodo odslej dolžni, kakor za časa vojne, oddati ves pridelek krušnega žita, kolikor ga ne rabijo za lastno prehrano. Ti ukrepi so med nemškimi kmetovalci povzročili precejšnje nerazpoloženje, posebno zaradi tega, ker gre za dalekosežno poseganje države v privatno lastnino. Ta uredba pa je obenem zbudila bojazen glede nove vojne.

Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu je dosegla sporazum glede dobave železne rude v Češkoslovaško, Madžarsko in Romunijo, kamor bo izvozila na leto okrog 400.000 ton železa.

Kakor poročajo iz Inomosta (Avstrija) je Tirolska naravnost preplavljena s kapusovimi belini, ki jih niti najstarejši ljudje v deželi ne pomnijo v tako obilnem številu kakor letos. Deželna oblast je izdala ukrepe za zatiranje škodljivca, ki preti popolnoma uničiti jesensko letino.

V bližini Hassfurta na Nemškem je neki kmet žel pšenico, poleg drugih delavcev. Med delom jih je napadel roj čebel, Konja sta zdriljala in padla v jarek, kmeta pa so čebele tako opikale, da so ga morali oddati v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

— **Iz gasilske čete.** Na eni izmed zadnjih sej uprave tuk. gasilske čete, je bil na mesto odstopivšega poveljnika čete g. Cvetka, izvoljen g. Bac Ludvik. Novi poveljnik nam jamči, da bo četa vsestransko napredovala, ter mu k izvolitvi iskreno čestitam!

— **Uspeh Lilike Legensteinove.** Mlada plesalka Lilika Legensteinova iz Čakovca nam je dobra znanka. Večkrat je že nastopila v našem kraju ter je spričo svoje mladosti in dovršenosti s katero nam je zaplesala najtežje plese, vzbujala splošno priznanje in občudovanje. S ponosom smo zasledovali njen napredek, saj bi jo lahko imenovali za svojo domačinko (stariši so iz Sobote) in ko smo te dni čitali v časopisih o uspehih, ki jih je žela na mednarodnem plesnem turnirju v Mariboru, se tudi mi pridružimo čestitkam širokemu krogu njenih občudovalcev. Pred izbrano publiko iz tu in inozemstva, ki je prejšnjo soboto napolnila največjo mariborsko dvorano, je mlada Lilika odplesala najtežavnejše plese s toliko rutino, da je zbudila pri navzočih pravo presenečenje. V tem smislu pišejo naši dnevnik. Dosežen uspeh ji bo gotovo neizčrpna sila, ki jo bo peljal strmo po začrtani poti k še večjim uspehom in slavi.

— **Smrt.** V kopališču Radenci, kjer se je mudil na zdravljenju, je nenadoma preminul gospod Kraus Gustav. Pokojnik, ki je oče soproge tukajšnjega veletrgovca g. Vince Arvai-a, je bil star 67 let. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— **Sokolsko društvo M. Sobota** vljudno prosi vse, ki so obljubili prispevke za tombolo, da oddajo darove v Sokolskem Domu (hišniku).

— **Gasilska veselica domače gasilske čete** bo v nedeljo, dne 22. avgusta na vrtu in v vseh prostorih restavracije Bac. Že danes opozarjamo na to prireditve, saj je dolžnost nas vseh, da se udeležimo prireditve, ki jo organizirajo naši gasilci — vestni stražarji naše imovine.

— **Prireditve železničarjev.** Preteklo nedeljo so naši železničarji priredili svojo prvo veselico na prostranem vrtu kolodvorske restavracije. Vreme jim je bilo izredno naklonjeno, prireditelji sami pa so skrbeli, da je množica, ki je do zadnjega kotička napolnila prostrani vrt, prišla na svoj račun. Posebno je treba povdariti posrečeno in originalno dekoracijo vhoda in veseličnega prostora, kjer je vsak korak razodeval, da si gost naših vrlih železničarjev. Poleg drugih odličnikov iz našega mesta, se je prireditve udeležil tudi g. nar. poslanec Benko. Da je zabava v vseh ozirih tako dobro uspela je zasluga neumornih organizatorjev z g. postajenačelnikom Urekom in g. Skukom na čelu. Z doseženim uspehom bo poleg prirediteljev zadovoljen Rdeči križ, saj je bil del čistega dobička namenjen njemu.

— **Slaboumnica.** Že nekaj dni je opaziti po naših ulicah starejšo žensko, ki po svojem vedenju in obleki

GASILSTVO :

Proslava 10-letnega jubileja gasilske čete Krog.

Ob udeležbi 98 gasilcev in velikega števila naroda je prostovoljna gasilska četa Krog dne 8. avgusta 1937 proslavila svoj 10. letni jubilej. Po prejemu raporta, je zastopnik starešine župe g. Čeh Franc z lepim nagovorom, ki ga bomo objavili prihodnjič v našem listu, čestital četi k jubileju. Na to je povzel besedo preč. gospod župnik g. Vojkovič, ki je v globoko zasnovanem govoru orisal pomen gasilskih društev in jih prišteval k onim plemenitim organizacijam, ki nesebično delujejo v prid trpečega naroda. Slednjič je čestital četi k jubileju z željo, da bi z najlepšimi uspehi proslavila tudi bodoče jubileje. Jedrnatni govor g. župnika je napravil na navzoče požarnike in prebivalstvo najgloblji vtis. Navzoč je bil tudi zastopnik politične oblasti, ki pa ni govoril.

Na to je predsednik čete, šol. upravitelj g. Horvat Bela obrazložil delovanje čete od ustanovitve do danes, vsodbujal gasilce k vztrajnosti in se zahvalil vsem onim, ki so bili na katerikoli način četi v pomoč. Poveljnik g. Gomboc je prečital kroniko čete nakar so se začele gasilske vaje, ki so izpadle prav dobro. Ljudstvo je z posebnim zanimanjem sledilo delovanju reševalnega oddelka in motorne brizgalne čete tovarne g. Benka.

Po končanih vajah se je razvila nepresiljena zabava, ki se je mirno in dostojno končala v nočnih urah.

Mura : Rapid 4 : 1 (3:0)

Mariborski Rapidovci so bili pri nas vedno dragi gostje. Tudi pri tej tekmi je bila borba lepa in je nudila obema moštvoma, ki sta pred startom v prvenstvo podsavezne lige, dober in oster trening.

Mura je takoj v začetku pritisnila z močnimi napadi, na katere so gostje odgovorili z enako silo. Muraši so imeli v tem času začetkoma nekaj zrelih prilik, pa jih zaradi izredne smole niso mogli pretvoriti v gole. Igra je valovila v napetem razpoloženju s polja v polje. V 9 minuti dobi Hojer lep center od Sereca ter pošlje žogo v gol (1:0); v 27 minuti ista situacija ter povzroči Hojer na 2:0. V 33 minuti roka v kazenskem prostoru Rapida. 11 metrovko strelja Turk v prečko. Nerazumljivo je pri tem, zakaj ne realizira kazenske strelce Igralec n. pr. Kukanja, ki je pri takih streljih najbolj siguren. Igračici naj se ne dajo ob takih prilikah vplivati od publike! V 44 minuti zapusti prerano Rapidov vratar svoje svetišče in že je žoga v голу (3:0).

V drugem polčasu tempo radi silne vročine močno popusti. Dobrega desnega halfa Krančiča je zamenjal "veteran" Vogrinčič. V 20 minuti strelja Rapid prosti strel od 17 m. ter doseže častni gol. Zakaj niso Muraši postavili "zid"! V 40 minuti doseže Kukanja z lepim strelom iz težke pozicije končni rezultat.

Igra je bila lepa in zelo fair. Ožja obramba je rešila svojo nalogo da si sta igrala oba branilca izpod običajne forme. Kos v vratih je bil dober in siguren. Dobro je igrala predvsem srednja linija, v kateri se je zopet odlikoval Kukanja s svojo premišljeno in koristno igro v obrambi in v napadu. Lepo sta mu sekundirala Šrimpf ter zlasti v prvem polčasu Krančič. V napadu je Serec čedalje zanesljivejši. Moral bi pa v odločilnih trenutkih tudi sam streljati na gol. Jože je dobro vodil napad, škoda da je bil Starc blesiran in je bila tako leva stran okrnjena. Hojer je bil zelo prodoren in nevaren strelec. Požrtvovalno je igral Turk, ki je proti koncu dosti pomagal tudi v obrambi.

Tekmo je sodil ss. g. Turk zelo dobro.

Lep uspeh lahkoatletov SK Mure

V prvenstvu dravske banovine sta nastopila dne 7. t. m. v Ljubljani odlična atleta SK Mure prof. Žorga Fric, ki je z dobrim časom 541 dosegel drugo mesto v teku na 400 m ter Szilágyi, ki je dosegel isto tako drugo mesto v metanju diska z rezultatom 36 38 m.

V nedeljo, dne 15. avgusta popoldne ob 3. uri bo na igrišču SK Mure velik propagandni Lahkoatletski miting.

SOKOL

Prekmursko okrožje poziva vse svoje edinice, da se udeležijo okrožnega zleta Murskega okrožja v Gornji Radgoni dne 12. septembra 1937.

Potujemo s kolesi, sestane v Petanjcih pred brodom. Točnejša navodila slede.

Pošljite prijavo direktno Sokolskemu društvu. Gornja Radgona.

Pošljite tudi takoj mesečne izkaze. Zdravo!

Okrožje.

GOSPODARSTVO

Prodaja sadja za izvoz.

Ena izmed največjih napak v našem sadjarstvu je prezgodnje spravljjanje sadnega pridelka. Ne samo, da s tem poškodujemo sadno drevje samo, ker mu polomimo rodni les, je tako s silo, zeleno potrgano in okleščeno sadje malo vredno, pa naj si ga uporabimo za dom, ali pa ga prodamo.

Slovenija je navezana na inozemska sadna tržišča, ker pa našemu sadju zelo konkurira sadje iz drugih izvoznih držav, ki je mnogo skrbnejše spravljeno, obrano z roko, zrelo in pravilno sortirano, kar pa žal ni slučaj pri našem sadju. Razumljivo je, da tuje sadje doseže potem lepše in višje cene kot naše, kar nam je v ogromno škodo.

Sadje naj se ne bere prezgodaj. To je posebno važno pri jesenskem sadju, ki pridobi največ na svoji teži in kakovosti ravno zadnje dni dozorenja. Tako sadje se obira šele ko je popolnoma razvito, t. j. drevesno zrelo, torej le malo preden je užitno zrelo. V shrambah in med prevozom tako sadje dozori, da je primerno za už-

vanje. Zimsko pozno sadje, pa pustimo čim dalje na drevesu.

Po pravilniku o kontroli svežega sadja namenjenega za izvoz z dne 3. VI. 1931 (Službeni list št. 298-47 iz 1931.) mora biti sadje, namenjeno za izvoz zrelo, brano z roko, pravilno sortirano, zdravo in nepoškodovano. Za izvoz ne pride v poštev zeleno, nezdravo, obtolčeno ali na kak drug način poškodovano sadje. Na osnovi citiranega pravilnika se bodo prekrški kaznovali z globo do 6.000 D.

Prezgodnega spravljjanja sadja pa ne zakrivijo vedno sami sadjarji, temveč v prvi vrsti oni sadni trgovci in prekupčevalci, ki tako zeleno sadje kupijo in silijo sadjarje k prezgodnjemu spravljjanju sadja in tako izkoristijo slabi gmotni položaj kmetovalca. S tem pa ne izkoriščajo samo posameznih sadjarjev, ampak z takim delom še v mnogo večji meri škodujejo interesom našega sadjarstva in trgovine s sadjem sploh.

Pri nakupu sadja igrajo veliko vlogo največkrat razni prekupčevalci, ki kupujejo sadje za posamezne trgovce. Prekupčevalci, ki kupujejo sadje za drugega trgovca, morajo imeti tozadevno pooblastilo, katero izda trgovski gremij in ga vidira sresko načelstvo. Trgovci pa se morajo izkazati z obrtnim listom in potrdilom (uverjenjem) centralne komisije za izvoz sadja pri ministrstvu za trgovino.

Kmetovalcem — sadjarjem se priporoča, da prednja navodila upoštevajo!

Mizarskega pomočnika,

dobro izurjenega sprejem takoj za daljšo dobo. Nastop takoj. SEDONJA LUDVIK, mizar Mlajtinci.

Odda se v najem

ali pa se tudi proda hiša Graf v Domanjševcih v Prekmurju, ki je uporabna za gostilno in trgovino. Kupci naj se zglasijo pri gosp.

Dr. VALYI ALEKSANDRU, odvetniku v Murski Soboti.

Radi preselitve se proda po ugodni

ceni pohištvo

za spalnico, štedilniki in peči rabljeni, a nahajajo se v dobrem stanju. — Več se poižve pri L. FRIM, trgovina z železnino v Murski Soboti. 1

Prodajam posestvo

obstoječe iz 6 oralov njiv, travnika, vinograda in gozda, stanovanjsko in gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju in z opeko krito. Ogleda in poižve se pri KOCBECK JOSIP, Radoslavci šte. 60. p. Mala Nedelja.